

Nr.2039/C/2114/III-5/2015

CONCLUZII

formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
în cauza nr.2915/1/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru
dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, având ca obiect
**determinarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.336
alin.1 din Codul penal**

În temeiul art.475 din Codul de procedură penală, prin încheierea
din 24 iunie 2015, pronunțată în dosarul nr.156/315/2015, Curtea de Apel Ploiești
- Secția Penală a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție solicitând pronunțarea
unei hotărâri prealabile prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de
drept privind *conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1
din Codul penal*, solicitându-se, în concret, *determinarea momentului relevant la
care valoarea alcoolemiei conducătorului unui vehicul trebuie să depășească
0,80 g/l alcool pur în sânge pentru stabilirea caracterului penal al faptei, ca
urmare a deciziei nr.732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale.*

1. Situația premisă care a generat problema de drept supusă dezlegării

Prin sentința penală nr.119 din 26 martie 2015, pronunțată în
dosarul nr. 156/315/2015, Judecătoria Târgoviște, în baza art.336 alin.1 din Codul
penal cu aplicarea art.396 alin.10 din Codul de procedură penală raportat la

art.61 din Codul penal, l-a condamnat pe inculpatul G.M. la pedeapsa amenzii penale în cuantum de 2700 lei.

În fapt s-a reținut că la data de 28 iunie 2014, în jurul orei 23¹⁸, inculpatul a fost depistat de organele de poliție conducând autoturismul marca Mercedes Benz cu numărul de înmatriculare DB-28-LDY pe drumurile publice, emanând halenă alcoolică. În vederea determinării valorii alcoolemiei sale s-a dispus recoltarea probelor biologice de sânge, buletinele de analiză toxicologică întocmite relevând o îmbibație alcoolică de 1,25 g/l alcool pur în sânge la ora 23⁴⁰, respectiv 1,05g/l la ora 0⁴⁰.

Inculpatul a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând achitarea sa în raport de efectele deciziei nr.732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale¹.

În concret, acesta a arătat că prin decizia mai sus menționată a fost declarată neconstituțională sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul art.336 alin.1 din Codul penal, împrejurare care, în cazul faptelor săvârșite anterior datei de 27 ianuarie 2015 (data publicării deciziei în Monitorul Oficial) și judecate ulterior acestui moment, a generat interpretări neunitare cu privire la conținutul constitutiv al infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, întrucât dispoziția legală vizată de această decizie nu a fost modificată de legiuitor.

În raport de acest motiv de apel, prin chestiunea de drept supusă lămuririi, instanța a solicitat determinarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1 din Codul penal, din perspectiva efectelor pe care le produce decizia Curții Constituționale menționată mai sus cu privire la infracțiunile săvârșite anterior datei de 27 ianuarie 2015 și judecate ulterior acestui moment.

2. Analiza admisibilității sesizării

Pentru a fi admisibilă, sesizarea fundamentată pe procedura prevăzută de art.475 și următoarele din Codul de procedură penală trebuie să îndeplinească următoarele condiții cumulative :

¹ publicată în Monitorul Oficial al României nr.69 din 27 ianuarie 2015

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

- să existe o problemă de drept susceptibilă a fi soluționată în mod diferit de instanțe;
- sesizarea să fie formulată de un complet învestit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță;
- Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept printr-o hotărâre prealabilă, recurs în interesul legii, respectiv aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;
- de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată².

Din analiza încheierii de sesizare rezultă îndeplinirea condițiilor mai sus menționate.

Astfel, se observă că aceasta aparține unei instanțe (curte de apel) învestită cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță. De asemenea, se constată că problema de drept a cărei lămurire se solicită a fost invocată în cursul judecății (prin motivele de apel formulate de inculpat).

Totodată, în privința chestiunii de drept supuse lămuririi, nu au fost pronunțate anterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție hotărâri prealabile sau în recurs în interesul legii, aceasta nefăcând nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Referitor la ultima condiție, respectiv cea vizând legătura dintre chestiunea de drept și soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată, se constată că în raport de data săvârșirii infracțiunii deduse judecății, 28 iunie 2014, succesiunea modificărilor legislative intervenite în materia infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1 din Codul penal influențează judecarea cauzei, problema de drept supusă dezlegării fiind relevantă în soluționarea acesteia.

Din perspectiva modului în care a fost formulată sesizarea, cu referire concretă la caracterul generic al acesteia (determinarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1 din Codul penal), se observă că din cuprinsul încheierii Curții de Apel Ploiești rezultă că ceea ce se solicită a se stabili este momentul la care alcoolemia trebuie să depășească 0,80 g/l alcool pur în sânge pentru a exista infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice, în raport de cele statuate prin decizia nr.732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale.

² Noul Cod de procedură penală, coordonator Petre Buneci, Editura C.H.Beck, București 2014, p.569-570

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

*

*

*

În raport cu acest context specific se impune analiza unei condiții suplimentare privind admisibilitatea sesizării, și anume posibilitatea, din punct de vedere legal, a instanțelor judecătorești (în speță, a instanței supreme investită cu o procedură privind asigurarea unei practici judiciare unitare și care se finalizează prin hotărâri cu forță obligatorie) de a interpreta deciziile Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale³, dezlegarea dată de instanța supremă unor probleme de drept „nu poate primi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispoziției legale, în sensul de acte normative, iar **nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc**”. Prin urmare, o procedură prin care instanța se pronunță în legătură cu efectele deciziilor Curții Constituționale este **inadmisibilă**, având ca obiect starea legii, în loc de interpretarea și aplicarea unitară a acesteia.

„A accepta ca efectele deciziilor sale să fie interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, ar echivala cu o știrbire a competenței Curții (...). Astfel, **instanța** de judecată nu mai **trebuie** să interpreteze efectul deciziei, ci **să aplice decizia într-un mod conform considerentelor acesteia la cazul dedus judecății sale**”⁴.

Opinia doctrinară citată este ilustrată și de jurisprudența⁵ Curții Constituționale : „(...) atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiecților de drept. În consecință, (...) autoritățile publice urmează, în aplicarea legii criticate, să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul (...) deciziei”.

Cele anterior precizate conduc la concluzia că, dacă instanța constituțională s-a pronunțat în chiar cuprinsul deciziei sale cu privire la efectele cu relevanță constituțională ale acesteia, instanțele urmează să aplice decizia Curții Constituționale, transpunând efectele stabilite de Curte în procesul infraconstituțional de interpretare și aplicare a legii. În măsura în care efectele

³ Decizia nr.206 din 29 aprilie 2013; Monitorul Oficial nr.350 din 13 iunie 2013

⁴ K.Benke, S.M. Costinescu, Efectele deciziilor Curții Constituționale (pronunțate în temeiul art.146 lit.d din Constituția României) în dinamica aplicării lor, Dreptul nr.10/2012, p.119

⁵ Decizia nr.206 din 29 aprilie 2014, precitată

Decizia nr.1415 din 4 noiembrie 2009, Monitorul Oficial nr.796 din 23 noiembrie 2009

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

specifice de drept constituțional ale deciziei Curții Constituționale nu sunt precizate în corpul deciziei instanței constituționale, autoritățile judecătorești au totuși o anumită competență subsidiară de a constata și arăta ele însele aceste efecte⁶.

Or, este de observat că, în încheierea de sesizare, Curtea de Apel Ploiești, pe baza considerentelor deciziei Curții Constituționale nr.732/2014 (paragrafele 24 – 26), nu a întâmpinat nicio dificultate în a identifica conținutul actual al dispozițiilor art.336 din Codul penal, astfel cum acesta a devenit în urma declarării ca neconstituționale a sintagmei „*la momentul prelevării probelor biologice*” (pagina 4 a încheierii de sesizare), conținut pe care îl și redă.

Este de observat că dispoziția legală identificată cuprinde toate elementele de incriminare, oferind astfel instanței posibilitatea de a stabili conținutul constitutiv al infracțiunii, inclusiv în ceea ce privește momentul consumării. Aceasta cu atât mai mult cu cât acest demers al instanței este sprijinit de modificările legislative intervenite în materia recoltării, depozitării, transportului probelor biologice în vederea probațiunii judiciare, ulterior deciziei nr.732/2014 a Curții Constituționale⁷.

⁶ K.Benke; S.M. Costinescu, op cit, p.121

⁷ Astfel, prelevarea acestor probe se realizează în baza Normelor metodologice privind recoltarea, depozitarea, transportul probelor biologice în vederea probațiunii judiciare, prin stabilirea alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor sau produselor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr.1512/2013.

Modificările legislative care au vizat conținutul infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului au fost urmate de modificări ale procedurii de recoltare a probelor biologice.

Astfel, art.10 din ordinul mai sus menționat, în forma în vigoare anterior datei de 1 februarie 2014, impunea recoltarea a două probe de sânge la un interval de o oră una față de cealaltă, fiecare probă fiind reprezentată printr-o cantitate de 10 ml sânge.

Scopul dublei recoltări a fost determinat de conținutul infracțiunii prevăzute de art.87 alin.1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.195/2002, fiind enunțat expres în cuprinsul art.12 al ordinului mai sus menționat și viza posibilitatea efectuării unei estimări retroactive a alcoolemiei.

După intrarea în vigoare a noului Cod penal, în raport de noul conținut al infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, a fost modificat și art.10 din Ordinul nr.1512/2013.

Astfel, prin Ordinul nr.1192/2014 al ministrului sănătății s-a statuat că pentru determinarea alcoolemiei se va recolta o singură mostră de sânge în cantitate de 10 ml., fiind abrogat art.12 care viza calculul retroactiv al alcoolemiei.

După pronunțarea deciziei nr.732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale, ordinul anterior s-a dovedit a fi în neconcordanță cu considerentele acestuia motiv pentru care normele metodologice de recoltare a probelor biologice au suferit o nouă modificare.

Astfel, prin Ordinul ministrului sănătății nr.277/2015, în vigoare începând cu data de 18 martie 2015, art.10 a revenit la forma anterioară care prevedea recoltarea a două probe biologice pentru a se putea efectua estimarea retroactivă a alcoolemiei.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Din această perspectivă, apreciem că nu este incidentă ipoteza în care efectele deciziei instanței constituționale nu sunt explicitate în corpul deciziei și în care instanțele judecătorești păstrează o competență subsidiară de a interpreta o asemenea decizie. Dimpotrivă, este incidentă ipoteza în care instanța trebuie să aplice decizia Curții Constituționale într-un mod conform considerentelor acesteia la cazul dedus judecății.

În consecință, sesizarea este inadmisibilă.

Pentru aceste motive,

În temeiul art.475-477 din Codul de procedură penală,

VĂ SOLICITĂM

Pronunțarea unei decizii prin care sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr.156/315/2015 privind dezlegarea chestiunii de drept privind conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.336 alin.1 din Codul penal să fie respinsă ca inadmisibilă.

**PROCUROR GENERAL,
Tiberiu-Mihail NIȚU**